

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

14.5.2008

B6-0231/2008

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): André Brie, Gabriele Zimmer ja Esko Seppänen

GUE/NGL-ryhmän puolesta

EU:n ja Venäjän huippukokouksesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n ja Venäjän huippukokouksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden ja Venäjän federaation kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka neuvoteltiin 1990-luvun alkupuolella ja jonka voimassaolo päättyi vuonna 2007,
 - ottaa huomioon Pietarissa 31. toukokuuta 2003 pidetyn huippukokouksen jälkeen annettussa yhteisessä julistuksessa määritellyn EU:n ja Venäjän tavoitteen perustaa yhteinen talousalue, yhteinen vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue, yhteistyölle ulkoisen turvallisuuden alalla perustuva yhteinen alue sekä tutkimus- ja koulutusalan yhteinen alue, joka käsittää myös kulttuurin,
 - ottaa huomioon EU:n ja Venäjän väliset ihmisoikeuksia koskeneet kuulemistilaisuudet ja etenkin viimeisimmän niistä, joka pidettiin 17. huhtikuuta 2008,
 - ottaa huomioon EU:n ja Venäjän välisistä suhteista aikaisemmin antamansa päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että EU:n ja Venäjän väliset taloudelliset suhteet ovat viime vuosikymmenen aikana jatkuvasti kehittyneet, mikä on johtanut syvään ja kattavaan taloudelliseen integroitumiseen ja keskinäiseen riippuvuuteen, joka vain lisääntyy lähitulevaisuudessa,
- B. ottaa huomioon, että Venäjä on EU:lle tärkeä naapuri ja voimakas poliittinen ja taloudellinen tekijä kyseisellä alueella ja kansainvälisellä näyttämöllä,
- C. toteaa, että sekä EU että Venäjä ovat laajasti vastuussa koko Euroopan vakaudesta, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista; ottaa huomioon, että ne kohtaavat haasteen, joka koskee luottamuksen puutteen voittamista ja rakentavien suhteiden perustamista,
- D. katsoo, että EU:n ja Venäjän federaation strategisen kumppanuussopimuksen tekeminen on erittäin tärkeä asia EU:n ja Venäjän yhteistyön kehittämisessä ja tehostamisessa; katsoo, että uutta strategista kumppanuussopimusta koskevat neuvottelut olisi aloitettava mahdollisimman pian tänä vuonna,
- E. katsoo, että äskettäisissä duuman vaaleissa ja presidentinvaaleissa, jotka eivät täyttäneet kaikkia ETYJin demokraattisia standardeja, Venäjän kansa antoi äänensä vakaudelle ja jatkuvuudelle, joita edustavat presidentti Putin ja hänen tukemansa presidenttiehdokas; katsoo, että uudella presidentti Medvedevillä on vakaa mandaatti, jonka hän on saanut Venäjän kansan enemmistöltä,
- F. katsoo, että osapuolten välillä tarvitaan lisää vuoropuhelua todella "yhteisistä arvoista" sopimukseen pääsemiseksi,

- G. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja suojelu, valtion tiedotusvälineisiin kohdistama valvonta, kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten huonontuminen, oikeuslaitokseen kohdistetun poliittisen valvonnan lisääntyminen sekä poliittisen opposition toimintaa jatkuvasti vaikeuttavat olot ovat jatkuvia huolenaiheita; toteaa, että Venäjän federaatio on Euroopan neuvoston ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön täysjäsen ja näin ollen sitoutunut noudattamaan demokratian ja perusihmisoikeuksien kunnioittamisen periaatteita,
- H. panee merkille, että Venäjän uusi presidentti Dmitri Medvedev vahvisti virkaanastujaispuheessaan, että hän on sitoutunut luomaan kehittyneen ja tehokkaan oikeusjärjestelmän, joka on taloudellisen ja sosiaalisen kehittymisen olennainen edellytys Venäjällä,
- I. toteaa, että EU:n ja Venäjän välillä on huolestuttavaa kilpailua, joka liittyy vaikutuspiirien luomiseen yhteisissä naapurimaissa; katsoo, että tällainen kilpailu estää pitkittyneiden konfliktien ratkaisemisen ja uhkaa luoda uusia; katsoo, että EU ja Venäjän federaatio voisivat ja niiden tulisi toimia yhdessä aktiivisesti yhteisten naapurialueiden rauhan ja vakauden puolesta,
- J. ottaa huomioon, että energiahuolto on yksi tärkeimpiä yhteistyöalueita EU:n ja Venäjän välillä; ottaa huomioon, että lähes 40 prosenttia EU:n kaasun tuonnista on riippuvaista Gazpromista; toteaa, että sitä vastoin yli 60 prosenttia Venäjän öljy- ja kaasuviennistä kohdistuu EU:hun; katsoo, että tämä keskinäinen riippuvuus mahdollistaa tilanteen, josta kaikki hyötyvät,
- K. ottaa huomioon, että Venäjän ja eri EU-maiden väliset suhteet ovat vuosien kuluessa kehittyneet eri tavoin; katsoo, että nämä menneisyyden kokemukset ovat yksi tekijä, jonka takia EU ei ole onnistunut luomaan tehokasta Venäjän-politiikkaa; katsoo, että tilanne on tarkoitettujen tavoitteiden vastainen,
1. vahvistaa olevansa vakuuttunut siitä, että Venäjä on edelleen tärkeä kumppani, jonka kanssa kehitetään strategista yhteistyötä ja jonka kanssa Euroopan unionilla on yhteisten taloudellisten ja kaupallisten etujen lisäksi yhteinen tavoite toimia tiiviissä yhteistyössä kansainvälisellä arenalla sekä yhteisessä naapurustossa;
 2. kehottaa EU:n jäsenvaltioita selvittämään erimielisyytensä, antamaan etusijan yhteisen kannan suomille eduille ja kehittämään sellaisen realistisen lähestymistavan Venäjää kohtaan, joka perustuu yhteisille intresseille ja tosiasioille; pahoittelee, että EU on viivytellyt uuden kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemiseen tarvittavien neuvotteluvaltuuksien laatimista, ja pyytää neuvostoa sopimaan asiasta ennen EU:n ja Venäjän välistä huippukokousta, joka pidetään 26.–27. kesäkuuta 2008 Hanti-Mansiiskissa;
 3. on iloinen, että EU:n ja Venäjän välisen huippukokouksen paikaksi valittiin yhden suomalais-ugrilaisen vähemmistön kotipaikka;
 4. kehottaa komissiota, neuvostoa ja EU:n jäsenvaltioita pitämään – yhdessä Venäjän federaation hallituksen kanssa – Hanti-Mansiiskissa järjestettävää 21:stä EU:n ja Venäjän välistä huippukokousta todellisena uutena lähtökohtana EU:n ja Venäjän välisten suhteiden tehostamiselle tulevaisuudessa panemalla alulle neuvottelut uudesta

kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta ja näin luomalla perusta konkreettisille tuloksille lähitulevaisuudessa;

5. jakaa Venäjän kansan vakavan huolen Yhdysvaltojen suunnitelmista perustaa ohjuspuolustusjärjestelmä EU:n jäsenvaltioiden alueelle; katsoo, että uudet ohjustentorjuntajärjestelmät voivat johtaa uuteen asevarusteluun ja tehdä Euroopasta sotilaallisten hyökkäysten kohteen luoden samalla uusia poliittisia rajoja EU:n jäsenvaltioiden sekä Venäjän ja EU:n välille; kehottaa Yhdysvaltoja peruuttamaan nämä suunnitelmansa, jotka ovat järkyttäneet Euroopan yleistä mielipidettä; kehottaa Tšekin tasavallan ja Puolan hallituksia ja parlamentteja olemaan hyväksymättä ohjustentorjuntajärjestelmiä alueelleen;
6. torjuu vaikutuspiirien luomiseen tähtäävän ulkopolitiikan; korostaa, että kaikkien maiden suvereenisuutta ja alueellista koskemattomuutta on kunnioitettava täydellisesti, mukaan luettuna jokaisen valtion oikeus pyrkiä kehittämään suhteitaan muiden valtioiden ja järjestöjen kanssa itse määrittämiensä etujen mukaisesti ja ilman ulkopuolista asioihin puuttumista; kehottaa EU:ta ja Venäjää toimimaan mainitun periaatteen mukaisesti;
7. kehottaa komissiota ja neuvostoa tähtäämään Venäjän hallituksen kanssa yhteisiin aloitteisiin, joilla pyritään vahvistamaan turvallisuutta ja vakautta yhteisissä naapurimaissa lisäämällä vuoropuhelua pitkittyneiden konfliktien ratkaisemisesta;
8. panee merkille, että EU:n ja Venäjän ihmisoikeusvuoropuhelun yhteydessä käydään jatkuvaa keskustelua Venäjän ihmisoikeustilanteesta; korostaa, että Venäjän nykyinen tilanne antaa aihetta vakavaan huoleen ihmisoikeuksien kunnioittamisesta, demokratiasta, sananvapaudesta sekä kansalaisyhteiskunnan ja yksilöiden oikeudesta vastustaa viranomaisia ja pitää niitä vastuullisina teoistaan; korostaa kansalaisjärjestöjen kansallisista hallituksista riippumattomuuden merkitystä kansalaisyhteiskunnan kehitykselle; panee merkille Venäjän esille nostamat ihmisoikeusrikkomukset EU:ssa, erityisesti mitä tulee venäjänkielisiin vähemmistöihin Baltian maissa;
9. panee merkille viisuminsaannin helpottamista koskevan sopimuksen tekemisen EU:n ja Venäjän välillä, mutta korostaa, että viisumien saantia on helpotettava entisestään myös matkailijoille, jotka eivät kuulu mihinkään etukäteen määriteltyyn ryhmään, ja pitkällä aikavälillä olisi pyrittävä viisumivapauteen;
10. panee merkille EU:n ja Venäjän lisääntyneen yhteistyön yksityis- ja rikosoikeudellisissa asioissa, laittoman maahanmuuton torjunnassa ja huumausaineiden ja ihmiskaupan torjunnassa; vaatii, että tässä yhteistyössä kunnioitetaan täysipainoisesti kansalaisvapauksia ja ihmisoikeuksia;
11. suhtautuu myönteisesti energiakysymyksiä koskevaan tehostettuun EU:n ja Venäjän vuoropuheluun; painottaa, että tulevan yhteistyön tällä alalla on perustuttava keskinäisen riippuvuuden ja avoimuuden periaatteille sekä vastavuoroisuuden merkitykselle; kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota energiatehokkuuteen, energian säästämiseen sekä uudistuviin energioihin;
12. on tyytyväinen Venäjän uuteen lakiin, jossa otetaan Bolognan prosessin avaintekijät käyttöön Venäjän koulutusjärjestelmässä; vaatii Venäjän opiskelijoille ja tutkijoille

parempia mahdollisuuksia hyödyntää EU:n vaihto-ohjelmia; kannattaa ajatusta Venäjän yhdistämisestä tutkimuksen seitsemänteen puiteohjelmaan;

13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden ja Venäjän federaation hallituksille ja parlamenteille sekä Euroopan neuvostolle ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle.